

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/95/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220201386
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1220201386.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Darina Kuchtová a JUDr. Zuzana Kučerová, v právnej veci žalobcu: X. M., nar. XX.XX.XXXX, B. K., Z., zast. JUDr. Iveta Balalová, advokát, Ružová dolina 10, Bratislava, proti žalovanému: V. M., nar. XX.XX.XXXX, B. hrdinov 7, Z., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia,, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 21C/19/2020 - 72 zo dňa 19.05.2020, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava II č.k. 21C/19/2020 - 72 zo dňa 19.05.2020 z r u š u j e a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II uznesením č.k. 21C/19/2020 - 72, zo dňa 19.05.2020, zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a rozhodol tak, že súd určuje, že žalobca je oprávnený výlučne užívať v rodinnom dome, zapísanom na LV XXXX, katastrálne územie B. Z., postavenom na parcela registra "C" č. XXXX/X, o výmere XX m², zastavaná plocha a nádvorie, ktorá je zapísaná na LV č. XXXX, k. ú. B. Z. a parcele XXXX/X, o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. B. Z., vedené katastrálnym odborom Okresného úradu Bratislava II, pre okres Bratislava II, obec Bratislavamestská časť, 1 miestnosť na poschodí rodinného domu - spálňu, o rozlohe 8m x 5m a na prízemí rodinného domu spoločne so žalovanou je oprávnený užívať sociálne zariadenie s kúpeľňou a kuchyňu, ako aj chodby a schodište v rodinnom dome a to všetko do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Bratislava II, sp. zn. 21C/19/2020, o vyporiadanie BSM po rozvoze manželstva.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil žalobca tým, že od zhotovenia rodinného domu býval v tomto dome spolu so žalovanou a po rozvoze manželstva sa pokúšal so žalovanou dohodnúť o vyporiadaní BSM z dôvodu, aby si mohol zabezpečiť iné bývanie, lebo nemal a nemá vo vlastníctve žiadnu inú nehnuteľnosť, kde by mohol bývať a nemá ani finančné prostriedky, aby si mohol nejaké bývanie zabezpečiť. Žalobca užíval v rodinnom dome výlučne iba spálňu na poschodí o rozlohe 8 m x 5 m a okrem toho sociálne zariadenie s kúpeľňou a kuchyňu na prízemí. Dôvodom podania návrhu bolo to, že žalovaná sa snažila po rozvoze, aby sa z rodinného domu odsťahovala, a preto často vyprovokovala hádky a čakala, že ju udrie, aby to mohla použiť proti nemu a tvrdiť, že ju týra. Dňa 17.12.2019 žalovaná prišla ráno do izby, kde bol a odpojila z nabíjačky mobilný telefón, ktorý bol v jeho vlastníctve a odišla s tým, že tento telefón si zobrala. On jej tvrdil, že telefón je v jeho výlučnom vlastníctve, ale i tak ho zobrala. Žalobca nechcel mať s ňou problémy, a preto si nezobral telefón od nej násilím, ale išiel na políciu a podal trestné oznámenie, v ktorom opísal všetky skutočnosti, ktorými žalovaná chce dosiahnuť, aby odišiel z rodinného domu. Opätovne išiel na políciu dňa 30.12.2019 a doplnil trestné oznámenie. Uviedol všetky veci, ktoré mu žalovaná neustále robí z toho dôvodu, aby odišiel z rodinného domu. Okrem toho mu žalovaná odcudzila televízor, ktorý mal v izbe. Žalobca uviedol, že dňa 24.02.2020, keď bol na návšteve u známej, bol napadnutý dvoma osobami, s ktorými bola aj jeho

dcéra z druhého manželstva a boli mu spôsobené zranenia, z ktorých sa liečil vyše mesiaca. Aj o tomto incidente bolo podané trestné oznámenie. Vzhľadom k tomu, že s násilníkmi bola dcéra žalobcu a žalovanej a asi o 20 min., keď ho bili, prišla do bytu aj žalovaná so svojim priateľom, bál sa vrátiť do rodinného domu a išiel bývať k priateľovi, ktorý mu umožnil, aby prechodne býval u neho, kde však nemôže bývať dlho. V rodinnom dome mal všetky osobné veci, ale žalovaná nechce, aby tam býval, on však nemá iné bývanie, a preto podal návrh na neodkladné opatrenie. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáha, aby mu žalovaná umožnila užívať jednu miestnosť spolu so sociálnym zariadením a kuchyňou v rodinnom dome, do právoplatného skončenia konania o vyporiadanie BSM po rozvode manželstva. Žalobca tvrdil, že je potrebná dočasná úprava pomerov, pretože aj keď je rodinný dom napísaný na LV na žalovanú, tak patrí do BSM, lebo na jeho výstavbu dal peniaze, ktoré mal z predchádzajúceho manželstva a potom ho stavali z peňazí, ktoré patrili do BSM a bol dokončený až po uzatvorení manželstva so žalovanou. Navrhované neodkladné opatrenie žiadnym spôsobom neobmedzí žalovanú, lebo v rodinnom dome býval až do incidentu, ktorý sa stal 24.02.2020 a uhradil všetky poplatky spojené s užívaním rodinného domu až do februára 2020.

3. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1, 2, písm. d), § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie sú dané zákonné podmienky pre vyhovenie návrhu na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, pretože z tvrdených skutočností žalobcu súd nezistil dôvody, ktoré by odôvodňovali vydanie neodkladného opatrenia podľa § 325 a nasl. CSP. Podľa súdu prvej inštancie žalobca osvedčil v minimálnej miere pnutie a možné nezhody medzi ním a žalovanou. Táto skutočnosť ale na nariadenie neodkladného opatrenia nepostačuje, pretože žalobca neosvedčil žiadne relevantné skutočnosti a samotné doloženie trestných oznámení a potvrdenia o dočasnej PN, nie sú bez ďalšieho spôsobilé osvedčiť žalobcom tvrdené skutočnosti. Pokiaľ žalobca poukázal na incident dňa 24.02.2020, z potvrdenia o dočasnej PN vyplýva dátum 22.02.2020, kedy bol neschopný práce z dôvodu úrazu zavineneho inou osobou. Okrem toho, tvrdenie žalobcu, že žalovaná mu nechce umožniť bývať v rodinnom dome, nebolo žiadnym spôsobom osvedčené a predložené dôkazy túto skutočnosť neosvedčujú, a ani sa z nich podobný záver nedá vyčítať. Po dôkladnom preskúmaní obsahu spisu a na základe zistených skutočností, súd prvej inštancie ustálil, že nie sú splnené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia, a preto návrh zamietol.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, ktorý nesúhlasil s rozhodnutím a navrhol, aby odvolací súd uznesenie zmenil a nariadil neodkladné oparenie tak, že žalobca je oprávnený výlučne užívať v rodinnom dome, zapísanom na LV XXXX, katastrálne územie B. Z., postavenom na parcela registra „C“ č. XXXX/X, o výmere XX m², zastavaná plocha a nádvorie, ktorá je zapísaná na LV č. XXXX, k. ú. B. Z. a parcele XXXX/X, o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. B. Z., vedené katastrálnym odborom Okresného úradu Bratislava II, pre okres Bratislava II, obec Bratislava-mestská časť, 1 miestnosť na poschodí rodinného domu - spáľňu, o rozlohe 8m x 5m a na prízemí rodinného domu, spoločne so žalovanou je oprávnený užívať sociálne zariadenie s kúpeľňou a kuchyňu, ako aj chodby a schodište v rodinnom dome a to všetko do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Bratislava II, sp. zn. 21C/19/2020, o vyporiadanie BSM po rozvode manželstva.

6. V podanom odvolaní žalobca uviedol, že nemá k dispozícii žiadne iné doklady, ktoré by predložil a vzhľadom k tomu, že žalovaná viedla deti voči nemu, nemal mu kto dosvedčiť a preukázať, že už v rodinnom dome nemôže bývať a užívať jednu izbu tak, ako to bolo v predchádzajúcom období. Reálne o tejto skutočnosti vedeli len žalovaná a deti, ktoré neboli ochotné tieto skutočnosti žalobcovi dosvedčiť. Žalovaná však vymenila na rodinnom dome, aj na bráne zámky a znemožnila mu nielen vstup do rodinného domu, ale aj zadržiava jeho osobné veci, ktoré mu odmieta vydať a znemožnila mu aj prístup k dielni, ktorá sa nachádza za vstupnou bránou. V tejto dielni sa nachádza autoservis, ktorý prevádzkuje spoločnosť DUPE s.r.o., v ktorej sú žalobca a žalovaná spoločníkmi a žalobca je konateľom tejto spoločnosti. Z dôvodu, že žalovaná mu neumožnila prístup do dielne, musel podať trestné oznámenie. Žalobca zastáva názor, že neodkladné opatrenie nijakým spôsobom neobmedzí žalovanú, pretože v rodinnom dome býval až do februára 2020 a uhradil všetky poplatky spojené s užívaním rodinného domu do februára 2020.

7. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná podaním zo dňa 20.07.2020, ktorá navrhla, aby odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu. Vo vyjadrení žalovaná uviedla, že nesúhlasí s nariadením neodkladného opatrenia, pretože na strane žalobcu neexistujú dôvody, pre ktoré by bolo potrebné neodkladne upraviť vzťahy medzi stranami sporu, alebo pre ktoré by žalobcovi hrozila ujma. Žalobca nijakým spôsobom neosvedčil potrebu neodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami sporu a z predloženého výpisu LV č. XXXX je zrejmé, že predmetný rodinný dom je vo vlastníctve žalovanej. Žalobca nepreukázal akýkoľvek vzťah k predmetnej nehnuteľnosti, neužíva predmetný rodinný dom od februára 2020, kedy sa presťahoval k svojej družke a aj pred odsťahovaním sa v predmetnom rodinnom dome nezdržoval a pravidelne minimálne 4 noci v týždni bol u svojej družky v W. pri Z.. Po incidente dňa 21.02.2020 sa žalobca z rodinného domu definitívne odsťahoval k svojej družke a aj potom disponoval kľúčmi od rodinného domu, či bránky k pozemku, na ktorom stojí spoločný autoservis žalobcu a žalovanej. Po uplynutí dlhšieho časového obdobia žalovaná vymenila zámok na rodinnom dome. V súvislosti s právom bývania a užívania predmetného domu zo strany žalobcu, ktorý je v osobnom vlastníctve žalovanej, poukázala žalovaná na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 26Cdo/1544/2005. Okrem toho žalovaná uviedla, že žalobca má kde bývať, ale len využíva právne tituly ako nátlak, vzhľadom na svoj záujem o vyporiadanie BSM s tým, že v danej veci podal návrh na Okresnom súde Bratislava II. Správanie žalobcu nezodpovedá bežným normám a pravidlám správania sa a je v rozpore s ustanoveniami Zákona o rodine s tým, že využíva emočný i psychický nátlak voči žalovanej, či ostatnej svojej rodine. Žalovaná tento návrh vníma ako zneužitie práva, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je šikanózne a nezaslúži si právnu ochranu. Žalobca nepreukázal svoje právo užívať rodinný dom, svoje vlastnícke právo k domu, právny titul, ktorý by mu zabezpečil užívanie nehnuteľnosti, či naliehavý právny záujem pre podanie neodkladného opatrenia. Žalobca klamlivo informuje súd o svojich bytových podmienkach a žije v spoločnej domácnosti s dlhoročnou družkou p. X. N.. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a priznal jej nárok na náhradu trov konania.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku) prejednal vec bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Z obsahu navrhovaného neodkladného opatrenia vyplýva, že žalobca žiadal, aby súd určil, že je oprávnený užívať predmetnú nehnuteľnosť, ktorá patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu aj žalovanej, do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 21C/19/2020 o vyporiadanie BSM po rozvoze manželstva.

10. Podľa § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. c) a d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby:
c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

15. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Žalobca požadujúci nariadenie neodkladného opatrenia musí (pokiaľ chce byť v konaní o neodkladnom opatrení úspešný) osvedčiť svoj nárok voči žalovanému, ako aj potrebu dočasnej úpravy pomerov, t.j. naliehavosť situácie alebo obavu z ohrozenia výkonu rozhodnutia.

19. Nariadenie neodkladného opatrenia má charakter provizórneho riešenia vzťahov medzi účastníkmi konania a vyžaduje preukázanie a osvedčenie existencie hmotnoprávneho nároku (pomery, vzťahu) medzi účastníkmi, ohľadne ktorého majú byť dočasne upravené pomery účastníkov, ako aj preukázanie naliehavej potreby úpravy právnych pomerov do rozhodnutia vo veci samej, keďže dočasná úprava je odôvodnená iba vtedy, ak existuje dôvodná obava, že jej nenariadením sa podstatne zhorší právne postavenie žalobcu v spore.

20. Z citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva, že základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov medzi nimi. Neodkladné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy a ak k nej došlo, neodkladným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu. Nariadenie neodkladného opatrenia vo všeobecnosti teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. V každom prípade je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

21. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi, ako i jeho osvedčenie samo osebe nepredstavuje zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia. Až jeho ohrozenie dovoľuje súdu pred rozhodnutím vo veci, neodkladné opatrenie nariadiť. Avšak aj toto ohrozenie musí byť konkrétne a musí byť oprávneným účastníkom osvedčené konkrétnymi skutočnosťami. Odhliadnuc od skutočnosti, že súd pri nariaďovaní neodkladného opatrenia nie je oprávnený skúmať dôvodnosť uplatneného nároku vo veci samej, musí skúmať otázku prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia.

22. Z opisu skutkového stavu mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené a je vedené konanie na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 21C/19/2020, o vyporiadanie BSM po rozvoде manželstva. Tieto skutočnosti ani neboli medzi stranami spochybnené. V tomto konaní žalobca tvrdil, že rodinný dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal žalobca, aby súd určil, že je oprávnený užívať predmetnú nehnuteľnosť tak, ako je uvedené v návrhu. Ako skutočnosti osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana uviedol, že z opísaných dôvodov je zrejmé, že zo strany žalovanej sú preukázané úkony, smerujúce k znemožneniu užívať predmetný rodinný dom (výmena zámku na dverách a podobne), žalobca sa domnieva, že je potrebná dočasná úprava pomerov, pretože v opačnom prípade trvá protiprávny stav, spočívajúci v zamedzení užívania predmetného rodinného domu.

23. S poukazom na osvedčenie, či tu existuje resp. neexistuje nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hrozacej ujmy, odvolací súd konštatuje, že žalobca v predmetnej veci osvedčil a preukázal potrebu okamžitého zásahu zo strany súdu, nakoľko žalovaná mu bráni v užívaní nehnuteľnosti, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve. Nasvedčuje tomu aj skutočnosť, že žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že návrh žalobcu vníma ako zneužitie práva, ktoré je v

rozpore s dobrými mravmi, je šikanózne a nezaslúži si právnu ochranu. Tvrdila, že žalobca nepreukázal svoje právo užívať rodinný dom, svoje vlastnícke právo k domu, právny titul, ktorý by mu zabezpečil užívanie nehnuteľnosti, či naliehavý právny záujem pre podanie neodkladného opatrenia. Žalobca klamlivo informuje súd o svojich bytových podmienkach a žije v spoločnej domácnosti s dlhoročnou družkou p. X.. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh zamietnutý.

24. V súvislosti s predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak dôjde medzi manželmi k nehode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

25. Tieto nehody sa môžu týkať napríklad rozsahu a spôsobu užívania spoločnej veci, dispozícií s vecou, alebo vynakladania prostriedkov na udržiavanie a zachovanie spoločnej veci alebo iných práv a povinností vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva. Nehody môžu vzniknúť nielen za trvania manželstva a existencie bezpodielového spoluvlastníctva, ale aj v čase, keď toto bezpodielové spoluvlastníctvo síce zaniklo, ale ešte nedošlo k jeho vysporiadaniu, prípadne sa neuplatnila domnienka ustanovená v § 149 ods. 4.

26. V uvedených prípadoch môže každý z manželov podať návrh na súd, aby rozhodol o spornom výkone práv a povinností k spoločnej veci. Ak návrh smeruje k úprave užívania spoločnej veci, treba v ňom presne vyjadriť jeho rozsah, pretože súd ním je viazaný a nemôže ísť ultra petitem. Návrh možno formulovať aj tak, aby súd rozhodol o striedaní sa v užívaní spoločnej veci alebo žiadať o nahradenie chýbajúcej vôle jedného z manželov pri zamýšľanom právnom úkone (§ 229 CSP). Pri tomto rozhodovaní sa opäť uplatňuje konštrukcia, že každý z manželov je úplným vlastníkom veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva. Vzťahy medzi manželmi možno na návrh jedného z nich upraviť aj dočasne, a to vydaním neodkladného opatrenia (§ 325 CSP). Pri jeho vydaní treba rešpektovať zásadu rovnoprávneho postavenia oboch manželov pri užívaní spoločnej veci, z ktorej vyplýva, že podiel každého z nich by mal byť zásadne rovnako veľký. Nemožno však, a to ani výnimočne, vydať neodkladné opatrenie takého obsahu, ktorým by bol jeden z manželov z užívania veci dočasne vylúčený.

27. Odvolací súd poukazuje na to, že v posudzovanej veci zákonné podmienky na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia (v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie) splnené boli, nakoľko predmetom sporu vo veci samej je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v ktorej bude riešená aj otázka ďalšieho vlastníctva spoločného majetku bývalých manželov a aj vzťah k nehnuteľnosti, ktorého obsahom je aj riešenie otázky o spornom výkone práv a povinností k spoločnej veci, a to k rodinnému domu. Právne významná nie je ani otázka financovania nákladov na rodinný dom, spoločnej domácnosti do času, kým strany sporu spolu žili, prípadne starostlivosť o deti, ako aj otázky, ktorými sa žalovaná vo svojom vyjadrení zaoberala, bytové podmienky bývalého manžela a pod. Podľa súdu prvej inštancie žalobca osvedčil v minimálnej miere pnutie a možné nehody medzi ním a žalovanou, táto skutočnosť ale na nariadenie neodkladného opatrenia nepostačuje, pretože žalobca neosvedčil žiadne relevantné skutočnosti a samotné doloženie trestných oznámení a potvrdenia o dočasnej PN, nie sú bez ďalšieho spôsobilé osvedčiť žalobcom tvrdené skutočnosti. Tvrdenie žalobcu, že žalovaná mu nechce umožniť bývať v rodinnom dome, nebolo žiadnym spôsobom osvedčené a predložené dôkazy túto skutočnosť neosvedčujú, a ani sa z nich podobný záver nedá vyčítať.

28. S uvedeným záverom okresného súdu sa nemožno stotožniť, keď na druhej strane podľa súdu prvej inštancie žalobca osvedčil v minimálnej miere pnutie a možné nehody medzi ním a žalovanou a práve nehody bývalých manželov ohľadne užívania nehnuteľnosti, odôvodňujú aplikáciu ustanovenia § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak dôjde medzi manželmi k nehode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Aj v odvolacom konaní žalovaná zaujala taký názor, že žalobca nemá právo predmetnú nehnuteľnosť užívať, jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný a navyše je v rozpore s dobrými mravmi a navrhla uznesenie, ktorým bol zamietnutý návrh, odvolacím súdom potvrdiť.

29. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom okresného súdu, že vzhľadom na takéto zistenie, v danom prípade absentuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, ktorá je obligatórnou náležitosťou pre nariadenie neodkladného opatrenia, z ktorého dôvodu bol návrh zamietnutý. Navrhovateľ požadujúci nariadenie neodkladného opatrenia musí (pokiaľ chce byť v konaní o neodkladnom opatrení úspešný)

osvedčiť svoj nárok voči žalovanému, ako aj potrebu dočasnej úpravy pomerov, t.j. naliehavosť situácie alebo obavu z ohrozenia výkonu rozhodnutia. V danom prípade navrhovateľ, ktorý podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, osvedčil svoj nárok voči žalovanej, z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania vo veci je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a z obsahu spisu a predložených listín vyplýva, že strany sporu, ako bývalí manželia sa nedokážu dohodnúť pri riešení otázky o spornom výkone práv a povinností k spoločnej veci. Odvolací súd pri preskúmaní správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie nerieši otázku, kto je, resp. bude oprávnený (ktorý z bývalých manželov) naďalej užívať rodinný dom a kto bude musieť dom vypratať, pretože túto otázku vyrieši príslušný súd pri rozhodnutí o vyporiadaní BSM. Za danej situácie je významné, že nehnuteľnosť patrí do BSM a preto pokiaľ žalovaná vyzvala žalobcu (vyvenila zámky na dverách domu a neumožňuje mu vstup do nehnuteľnosti), aby odišiel z rodinného domu, tvrdila že nemá právo tam bývať, čo odôvodňuje situáciu, že by mal byť z užívania rodinného domu vylúčený, tento stav je nutné upraviť navrhovaným neodkladným opatrením. Práve tvrdenie žalobcu a jeho obava z vypratania rodinného domu, na základe výzvy a hrozby zo strany žalovanej, ktorá mu bráni vstúpiť do rodinného domu a tento riadne užívať, bolo dôvodom podania jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj preto, že nemá zabezpečené bývanie ako sám uvádza. V tej súvislosti treba zdôrazniť, že vlastnícke a užívacie práva, ktoré požívajú zákonnú ochranu, je možné obmedziť dočasnou úpravou pomerov, t.j. dočasným zákazom dispozície, jeho užívania a to vtedy, ak by výkon vlastníckeho práva bol v rozpore s inými, rovnako chránenými hodnotami resp. právami.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací dospel k záveru, že v danom prípade za tohto skutkového stavu bolo preukázané splnenie zákonných podmienok pre vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorým by bolo zabezpečené žalobcovi právo predmetnú nehnuteľnosť užívať. Odvolací súd však zdôrazňuje a poukazuje na ustanovenie § 325 ods. 2 písm. c) a d) CSP, podľa ktorého neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby: c) nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Podľa § 326 ods. 1 CSP z návrhu musí byť zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. V danom prípade žalobca uviedol, čoho sa domáha, ale neuviedol v návrhu, akého neodkladného opatrenia sa domáha a čo má súd strane uložiť, s poukazom na uvedené zákonné ustanovenia. V návrhu iba žiadal určiť, že má právo, ale toto právo mu vyplýva z bezpodielového spoluvlastníctva a tak ho netreba súdom opakovane určiť. Ak chcel byť žalobca úspešný, jeho povinnosťou bolo uviesť v petite návrhu, akého neodkladného opatrenia sa domáha a najmä, akú povinnosť navrhuje druhej strane (žalovanej) uložiť, pretože inak je petit návrhu nevykonateľný a iba určenie, že žalobca má právo, nenaplní účel, ktorým chce žalobca dosiahnuť možnosť nehnuteľnosť užívať, pretože z navrhovaného petitu žalovanej ani žiadna povinnosť nevyplýva. Preto ak žalobca chce užívať jednu miestnosť a spoločne so žalovanou ďalšie uvedené priestory domu, tak primerane treba žalovanej uložiť povinnosť napríklad aby toto jeho právo znášala a umožnila mu, prípadne nebránila v užívaní, alebo umožnila mu vstup do nehnuteľnosti a užívanie konkrétnych priestorov, ale konkrétny petit musí špecifikovať navrhovateľ neodkladného opatrenia v súlade s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku a nie iba žiadať, aby mu súd určil požadované právo.

31. Odvolací súd ešte považuje za potrebné uviesť, že ak žalobca sa nevedel dohodnúť so žalovanou a došlo k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, mal možnosť podať návrh, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a dočasne upravil pomery a uložil žalovanej povinnosť umožniť mu vstup do rodinného domu, prípadne aby súd rozhodol na návrh niektorého z nich, a to napríklad o dispozícii so spoločnou nehnuteľnosťou, ktorý z manželov bude akú časť nehnuteľnosti dočasne, počas trvania neodkladného opatrenia užívať. Riešenie tejto situácie však nie je možné v tomto konaní, keď žalobca neuviedol petit návrhu v súlade s ustanovením § 326 ods. 1 CSP, podľa ktorého v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní. Pretože navrhované neodkladné opatrenie neobsahuje predpísané náležitosti, ide o nezrozumiteľný a neurčitý petit, nemožno ani preskúmať správnosť rozhodnutia okresného súdu, pri preskúmaní otázky, akého neodkladného opatrenia sa žalobca domáha a akú povinnosť treba žalovanej uložiť. Z obsahu spisu

vyplýva ohrozenie práva žalobcu, ale pre absenciu presného a určitého petitu je rozhodnutie okresného súdu nepreskúmateľné, najmä pokiaľ ide o aplikáciu a právne posúdenie podľa § 326 ods. 1 a 325 ods. 2 CSP.

32. Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup, nie však samotné rozhodovanie. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu.

33. Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní (vyhlásení a vyhotovení) musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto potrebné považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možné považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený pri jeho uplatnení v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza v takomto prípade k stavu, kedy sa mu postupom súdu odníma možnosť konať pred súdom, porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

34. Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil na ďalšie konanie, z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia okresného súdu, ktoré bolo predčasné, keď okresný súd sa nezaoberal splnením zákonných podmienok prípustnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 327 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanoveniami § 326 ods. 1 a § 325 ods. 2 tohto zákona. Povinnosťou okresného súdu bude predovšetkým zaoberať sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a splnením predpísaných zákonných náležitostí pre rozhodnutie a až potom skúmať dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).